

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Тариалан сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2022/164/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Улаангом хот 2022 он</p>	<p>Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар, Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Т.Намжил Утас: 70453721, Цахим хаяг: NamjilT@audit.gov.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт.....	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	2
3. Аудитын тайлан	2
3.1 Ерөнхий зүйл	13
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	14
3.4 Материаллаг байдал	14
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	14
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	14
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	14
3.8 Аудитын гол асуудал.....	17
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	17
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	17
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	17
4. Аудитын илрүүлэлт.....	17
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	18

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС

Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

додд. олд. д5 № УВА - 2022/164/НА - СА - ТИЗ
танай _____ -ны № _____ -т

ТАРИАЛАН СУМЫН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА
Ж.НАРАНТУЯА ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Тариалан сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Тариалан сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

0200200257

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	29,184,898.04	142,631,296.25
	МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	0	28,265,972.50
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	0	28,265,972.50
31211	Төрийн сангийн харилцах	0	26,976,446.00
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	0	1,289,526.50
33	авлага		04,538,300.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага		04,538,300.00
34	УРЬДЧИЛГАА		
34600	Урьдчилж гарсан зардал		
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	29,184,898.04	49,827,023.75
35100	Түүхий эд материал	8,143,103.40	13,775,953.75
35110	Тусгай зориулалттай материал		
35130	Эм боох материал	8,143,103.40	13,775,953.75
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл		
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн		
35400	Хангамжийн материал	21,041,794.64	36,051,070.00
35410	Бичиг хэргийн материал	50,500.00	309,000.00
35420	Аж ахуйн материал	15,481,470.00	26,584,236.36
35430	Сэлбэг хэрэгсэл		
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,008,750.00	3,607,850.00
35450	Барилгын засварын материал		
35460	Хүнсний материал	1,633,574.64	2,682,483.64
35470	Бусад хангамжийн материал	2,867,500.00	2,867,500.00
35500	Биологийн хөрөнгө		
35600	Мал амьтад		
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	570,719,246.56	628,195,747.67
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	570,719,246.56	628,195,747.67
39100	Газар		
39200	Биет хөрөнгө	559,431,246.56	616,907,747.67
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	472,862,142.00	482,662,092.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-27,130,207.20	-41,522,452.08
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	109,323,710.20	144,900,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-63,522,251.95	-62,861,041.75
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	139,365,631.66	182,957,081.22
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-76,576,511.23	-92,772,540.12
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	7,650,110.50	7,650,110.50

39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,673,977.34	-5,560,501.98
39209	Зам, гүүрийн байгууламж		
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж		
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс		
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,388,000.00	3,388,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,355,200.08	-2,032,800.12
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж		
39217	Ном	99,800.00	99,800.00
39300	Биет бус хөрөнгө	11,288,000.00	11,288,000.00
39301	Програм хангамж	440,000.00	440,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-440,000.00	-440,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	11,288,000.00	11,288,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл		
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	599,904,144.60	770,827,043.92
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	599,904,144.60	770,827,043.92
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	599,904,144.60	770,827,043.92
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	647,540,467.05	647,540,467.05
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	-118,874,857.32	52,527,726.71
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-118,874,857.32	-118,395,172.61
51220	Тайлант үеийн үр дүн		170,922,899.32
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс		
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	71,238,534.87	70,756,850.16
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	599,904,144.60	770,827,043.92

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	543,442,340.00	820,867,668.46
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	48,584,180.00	127,756,588.46
120	Нийтлэг татварын бус орлого	48,584,180.00	127,756,588.46
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	48,584,180.00	127,756,588.46
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	48,584,180.00	127,756,588.46
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө		

120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого – Бараа материал		
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	83,288,560.00	230,939,580.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	411,569,600.00	468,171,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	9,366,800.00	92,353,100.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,337,400.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	29,400.00	92,353,100.00
	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	35,877,600.00	42,810,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	35,877,600.00	42,810,200.00
	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс	38,044,160.00	95,776,280.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас	38,044,160.00	95,776,280.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	529,709,666.36	655,944,769.14
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	529,709,666.36	655,944,769.14
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	516,496,905.77	607,110,130.64
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	343,261,576.00	361,923,161.00
210101	Үндсэн цалин	310,241,884.00	309,589,161.00
210102	Нэмэгдэл		12,583,217.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,695,000.00	5,820,000.00
210104	Урамшуулал	22,284,692.00	28,890,783.00
210105	Гэрээтийн цалин	5,040,000.00	5,040,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	43,117,699.00	47,368,695.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,320,035.00	33,466,090.42
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,449,416.00	3,535,372.10
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,759,533.00	2,819,915.27
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	689,883.00	689,577.45
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,898,832.00	6,860,739.76
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,377,599.36	37,500,461.50
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,668,020.36	3,801,835.05
210302	Түлш, халаалт	28,576,410.00	32,198,836.45
210303	Цэвэр, бохир ус	1,133,169.00	1,499,790.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16,638,350.00	22,035,896.00
210401	Бичиг хэрэг	1,708,300.00	1,584,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	11,526,950.00	14,153,700.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,173,600.00	1,676,100.00
210404	Ном хэвлэлийн зардал	91,000.00	100,000.00
210405	Хог хаягдал устгах, цэвэрлэх	1,100,000.00	883,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,038,500.00	1,037,896.00
210408	Бараа материал акталсны зардал		
2105	Нормативт зардал	25,323,753.65	60,436,195.65
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	18,691,350.65	53,300,704.65
210502	Хоол, хүнс	6,632,403.00	5,385,491.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		1,750,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,500,000.00	25,115,115.04
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл		17,817,115.04
210604	Урсгал засвар	2,500,000.00	7,221,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	707,800.00	154,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	707,800.00	154,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,073,514.00	1,295,008.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	251,494.00	300,000.00
210802	Аудит баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	120,000.00	268,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	54,450.00	79,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	48,474.00	37,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.00	33,000.00
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	500,000.00	485,000.00
210807	Газрын төлбөр	77,096.00	71,008.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	50,496,613.76	51,259,198.45
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,955,180.00	5,915,700.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	47,541,433.76	45,314,898.45
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,212,760.59	48,834,638.50
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг		
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		48,834,638.50
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		45,546,800.00
	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт шилжүүлэг	13,212,759.95	
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,212,759.95	
	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас санхүүжилт	0.64	3,287,838.50
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.64	3,287,838.50
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	13,732,673.64	176,312,699.32

VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	13,732,673.64	170,922,899.32
----	--	---------------	----------------

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАРВАХТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	494,858,160.00	634,572,780.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		
120	Нийтлэг татварын бус орлого		
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого		
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	411,569,600.00	468,171,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	9,366,800.00	92,353,100.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,337,400.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	29,400.00	92,353,100.00
	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	35,877,600.00	42,910,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	35,877,600.00	42,910,200.00
	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	38,044,160.00	31,237,980.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	38,044,160.00	31,237,980.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	494,858,160.00	606,306,807.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	494,858,160.00	606,306,807.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	481,645,399.41	557,472,169.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	343,261,576.00	311,913,161.00
210101	Үндсэн цалин	311,767,885.00	311,913,161.00
210102	Нэмэгдэл		12,083,217.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,576,697.00	5,820,000.00
210104	Урамшуулал	20,876,994.00	28,890,783.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,040,000.00	5,040,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	43,117,699.00	47,368,695.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,320,035.00	31,426,090.42
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,449,416.00	2,955,372.10
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,759,533.00	2,819,915.27
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	689,883.00	686,577.45
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,898,832.00	6,860,739.76
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,377,599.36	37,500,461.50
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,668,020.36	3,801,835.05

Тариалан сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210302	Түлш, халаалт	28,576,410.00	32,128,836.45
210303	Цэвэр, бохир ус	1,133,169.00	1,130,790.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,297,300.00	25,539,100.00
210401	Бичиг хэрэг	1,500,000.00	1,565,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,932,700.00	16,752,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,164,600.00	1,676,100.00
210404	Ном хэвлэл	100,000.00	100,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах хортон мэрэгчдийн устгал ариутгал	1,200,000.00	1,200,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,400,000.00	3,593,400.00
2105	Нормативт зардал	31,394,531.05	59,000,243.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	20,694,531.05	49,077,843.50
210502	Хоол, хүнс	7,400,000.00	6,417,400.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,300,000.00	3,005,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,979,500.00	12,413,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,800,000.00	7,800,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	679,500.00	8,676,800.00
210604	Урсгал засвар	2,500,000.00	2,021,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	707,800.00	154,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	707,800.00	154,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,073,514.00	1,110,008.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	251,494.00	300,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	120,000.00	288,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	54,450.00	79,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	48,474.00	97,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.00	23,000.00
210806	Мэдээлэл технологийн үйлчилгээ	500,000.00	400,600.00
210807	Газрын төлбөр	77,096.00	11,408.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,435,880.00	6,192,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,435,880.00	6,192,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,212,760.59	48,834,638.50
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг		
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		45,500,800.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		45,500,800.00
	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	13,212,759.95	
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,212,759.95	

	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	0.64	3,267,838.50
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.64	3,267,838.50
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)		28,235,972.50
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)		
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)		
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН		
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)		28,235,972.50
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		28,235,972.50

2.4 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын тувь орлогооны нийт дүн
1	2020 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл				
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт				
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт				
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт				
8	Зарласан ногдол ашиг				
9	Тайлант үеийн үр дүн				
10	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	647,540,467.05	71,238,534.87	-118,874,857.32	599,904,144.60
11	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	647,540,467.05	71,238,534.87	-118,874,857.32	599,904,144.60

12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			479,684.71	479,684.71
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	647,540,467.05	71,238,534.87	-118,395,172.61	600,383,829.31
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт		-479,684.71		-479,684.71
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт				
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт				
18	Зарласан ногдол ашиг				
19	Тайлант үеийн үр дүн			170,922,899.32	170,922,899.32
20	2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	647,540,467.05	70,758,850.16	-52,527,726.71	770,827,043.92

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	551,495,200.00	511,955,395.50	39,539,804.50	92.8%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	551,495,200.00	511,955,395.50	39,539,804.50	92.8%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	551,495,200.00	511,955,395.50	39,539,804.50	92.8%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	372,959,200.00	349,339,944.00	23,619,256.00	93.7%
210101	Үндсэн цалин	327,399,100.00	309,589,161.00	17,809,939.00	94.6%
210102	Нэмэгдэл				
210103	Унаа болон бусад нөхөн олговор	7,128,000.00	5,820,000.00	1,308,000.00	81.6%
210104	Урамшуулал	33,392,100.00	28,890,783.00	4,501,317.00	86.5%
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,040,000.00	5,040,000.00		100%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,349,500.00	45,665,582.00	4,683,918.00	90.7%
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,431,100.00	31,762,977.42	3,668,122.58	89.6%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,729,600.00	3,535,372.10	194,227.90	94.8%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,983,700.00	2,819,915.27	163,784.73	94.5%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	745,900.00	686,577.45	59,322.55	92.0%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,459,200.00	6,860,739.76	598,460.24	92.0%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	40,310,200.00	37,500,461.50	2,809,738.50	93.0%
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,333,000.00	3,801,835.05	2,531,164.95	60.0%
210302	Түлш, халаалт	32,477,200.00	32,198,836.45	278,363.55	99.1%
210303	Цэвэр, бохир ус	1,500,000.00	1,499,790.00	210.00	100.0%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,683,000.00	25,253,100.00	2,429,900.00	91.2%
210401	Бичиг хэрэг	1,600,000.00	1,565,800.00	34,200.00	97.9%
210402	Тээвэр, шатахуун	16,373,000.00	16,466,800.00	-93,800.00	100.6%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,810,000.00	1,676,100.00	133,900.00	92.6%
210404	Ном, хэвлэл	100,000.00	100,000.00		100%
210405	Хог хаягдал зайлуулах хортон мэрэгчдийн устгал ариутгал	4,200,000.00	1,846,000.00	2,354,000.00	44.0%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,600,000.00	3,598,400.00	1,600.00	100.0%
2105	Нормативт зардал	43,750,000.00	40,072,400.00	3,677,600.00	91.6%
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	30,150,000.00	30,150,000.00		100.0%
210502	Хоол, хүнс	8,800,000.00	6,417,400.00	2,382,600.00	72.9%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,800,000.00	3,505,000.00	1,295,000.00	73.0%

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,150,000.00	7,321,900.00	828,100.00	89.8%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,500,000.00	4,500,000.00		100.0%
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,150,000.00	800,000.00	350,000.00	69.6%
210604	Урсгал засвар	2,500,000.00	2,021,900.00	478,100.00	80.9%
2107	Томилолт, зочны зардал	1,400,000.00	154,000.00	1,246,000.00	11.0%
210702	Дотоод албан томилолт	1,400,000.00	154,000.00	1,246,000.00	11.0%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,540,300.00	1,295,008.00	245,292.00	84.1%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	300,000.00	300,000.00		100.0%
210802	Аудит баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох	360,000.00	288,000.00	72,000.00	80.0%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	162,300.00	79,500.00	82,800.00	49.0%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	62,000.00	37,500.00	24,500.00	60.5%
	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	66,000.00	33,000.00	33,000.00	50.0%
210806	Мэдээлэл технологийн зардал	500,000.00	485,600.00	14,400.00	97.1%
210807	Газрын төлбөр	90,000.00	71,408.00	18,592.00	79.3%
	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,353,000.00	5,353,000.00		100.0%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,353,000.00	5,353,000.00		100.0%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ				
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг				
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг				
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг				
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал				
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал				
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж				
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг				
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал				
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	551,495,200.00	538,931,841.50	12,563,358.50	97.7%
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	468,171,500.00	468,171,500.00		100.0%

310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	468,171,500.00	468,171,500.00		100.0 %
	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	42,810,200.00	39,522,361.20	3,287,838.50	92.3%
	Орон нутгийн төсвөөс	42,810,200.00	39,522,361.50	3,287,838.50	92.3%
	НД-ЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	40,513,500.00	31,237,980.00	9,275,520.00	77.1%
	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	40,513,500.00	31,237,980.00	9,275,520.00	77.1%
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС				
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих				
ЭХ.ДТ/31/	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
ЭХ.ДТ/31/	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		26,976,446.00	26,976,446.00	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хуль
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		91,063,573.50	-91,063,573.50	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		91,063,573.50	-91,063,573.50	
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		45,516,773.50	-45,516,773.50	
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		12,583,217.00	-12,583,217.00	
210102	Нэмэгдэл		12,583,217.00	-12,583,217.00	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		1,703,113.00	-1,703,113.00	
210201	Тэтгэврийн даатгал		1,703,113.00	-1,703,113.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		286,000.00	-286,000.00	
210401	Бичиг хэрэг				
210402	Тээвэр, шатахуун		286,000.00	-286,000.00	
2105	Норматив зардал		18,927,843.50	-18,927,843.50	
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		18,927,843.50	-18,927,843.50	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		11,176,800.00	-11,176,800.00	
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		3,300,000.00	-3,300,000.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл		7,876,800.00	-7,876,800.00	
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		839,800.00	-839,800.00	
	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		839,800.00	-839,800.00	
210604	Урсгал засвар				
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		45,546,800.00	-45,546,800.00	

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		45,546,800.00	-45,546,800.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		45,546,800.00	-45,546,800.00	
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		92,353,100.00	-92,353,100.00	
31	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		92,353,100.00	-92,353,100.00	
131103	ЗГНХ,ЗДНХ хөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө				
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө				
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		92,353,100.00	-92,353,100.00	
ЭХ.ДТ/31/	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
ЭХ.ДТ/31/	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		1,289,526.50	-1,289,526.50	

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана" гэж заасны дагуу Тариалан сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамаралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үндэс баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Т.Намжил гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Тариалан сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 21-ний өдрийн 01 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Тариалан сумын Эрүүл мэндийн төв нь Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанарыг тасралтгүй сайжруулж үйлчлүүлэгчийн сэтгэл ханамжийг дээшлүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагааг явуулдаг байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Аймгийн Санхүүгийн хяналт, аудитын албанаас Тариалан сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Тариалан сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд Тариалан сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан гараагүй байсан тул материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 530,137.4 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 5,301.4 мянган төгрөгөөр тооцсон, гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 655,944.8 мянган төгрөгийн 1 хувиар буюу 6,559.4 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Тариалан сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 170,922.9 мянган төгрөгөөр буюу

28.5 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө		28,265.9	28,265.9
Авлага		64,538.3	64,538.3
Урьдчилгаа			
Бараа материал	29,184.9	49,827.0	20,642.1
Үндсэн хөрөнгө	570,719.2	628,195.7	57,476.5
Нийт хөрөнгө	599,904.1	770,827.0	170,922.9
Өр төлбөр			
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	599,904.1	770,827.0	170,922.9
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	599,904.1	770,827.0	170,922.9

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 28265.9 мянган төгрөг болж 28265.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь үлдэгдэл төвлөрүүлээгүйгээс шалтгаалжээ.

Авлага дансны үлдэгдэл 64,538.3 мянган төгрөг болж 64,538.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас авах санхүүжилт дутуу ирснээс шалтгаалжээ.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 49,827.0 мянган төгрөг болж 20,642.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь Ковид-19 цар тахлаас шалтгаалан аж ахуйн материал, эм боох материал нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд худалдаж авсан ашиглалтгүй бараа материал байхгүй байна.

Оны эцэст бараа материалын нөөц үүсгэсэн нь ирэх онд Ковид-19 цар тахалд зарцуулахаар байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 628,195.7 мянган төгрөг болж 57,476.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь худалдан авсан болон үнэ төлбөргүй авсан хөрөнгө нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ. Үндсэн хөрөнгийн дансанд урсгал төсвийн худалдан авалтаар 7,800.0 мянган төгрөг, хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 94,991.4 мянган төгрөгийн хөрөнгө нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгөөс акталж устгасан 13,823.7 мянган төгрөгийн хөрөнгө хасагдсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 770,827.0 мянган төгрөг болж 170,922.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь шинээр нэмэгдсэн үндсэн хөрөнгө, тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 283425.3 мянган төгрөгөөр буюу 52.1 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан үнэ төлбөргүй хүлээж авсан орлого, нэмэлт санхүүжилтийн орлого, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих орлого байна. Энэ нь Ковид-19 цар тахалтай холбоотой байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 126235.1 мянган төгрөгөөр буюу 23.8 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан цалин, НДШ, байр ашиглалттай холбоотой зардал, хангамжийн бараа материалын зардал, нормативт зардал, хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл зэрэг зардлууд байна. Энэ нь ковид-19 цар тахалтай холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 570,797.6 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 570,797.6 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 19,302.4 мянган төгрөгөөр бууруулж 551,495.2 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь цалингийн зардал бууруулж баталсантай холбоотой байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 2 хөтөлбөрийн 3 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 551,495.2 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 468,171.5 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 42,810.2 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 40,513.5 мянган төгрөгийг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 468,171.5 мянга, орон нутгийн төсвөөс 39,522.4 мянга, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 31,237.9 мянга, нийт 538,931.8 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 511,955.4 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 26,976.4 мянган төгрөг байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 511,955.4 мянган төгрөг буюу 92.8 хувьтай байна. Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон 92,353.1 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс цалин хөлс урамшууллын зардалд 12,583.2 мянга, НДШ зардалд 1,703.1 мянга, тээвэр шатахууны зардалд 286.0 мянга, эм боох материалын зардалд 18927.8 мянга, эд хогшил худалдан авах зардалд 11,176.8 мянга, бараа үйлчилгээний зардалд 839.8 мянга, нэг удаагийн тэтгэмжийн зардалд 45546.8 мянга, нийт 91063.5 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд 1289.5 мянган төгрөг байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

АОУС 706.7-д тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудалгүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

АОУС 701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2021 оны А/108 дугаар чиглэлийн дагуу Санхүүгийн тайлангийн аудитаар өмнөх онд зөвлөмж, албан шаардлага өгсөн болон эрсдэл бүхий байгууллагыг түүвэрт хамруулан шалгасан. Тариалан сумын Эрүүл мэндийн төвийн хувьд Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил илрээгүй байсан тул Шилэн дансны үйл ажиллагаа, мэдээлэлд хийх нийцлийн аудитаар шалгахаар шийдвэрлэв.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 149, хугацаа хоцроож мэдээлсэн 2 мэдээлэл байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд зөрчилтэй асуудал байхгүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Тариалан сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайланд Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих төлбөрт үйлчилгээний орлогын 64,538.3 мянган төгрөгийн авлага тусгагдсан байна. 2022 оны 1 дүгээр сард санхүүжилтийг олгосон байна. Дараагийн аудитаар тухайн авлагын зарцуулалтыг нарийвчлан шалгах нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар зөрчил илрээгүй болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /М.БАТСУУРЫ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР /М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН:

АХЛАХ АУДИТОР /Д.НАМЖИЛ/

2022 оны 02 сарын 22-ны өдөр